

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 3PP/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121010377
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tóthová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121010377.2

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného V. F. F., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom mesto Z., t. č. ÚVTOS Dubnica nad Váhom, o návrhu záujmového združenia občanov K. - B. T. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí na Okresnom súde Trenčín dňa 28.10.2021 samosudkyňou JUDr. Evou Tóthovou, takto

rozhodol:

Podľa § 415 odsek 1 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona sa návrh záujmového združenia občanov K. - B. T. so sídlom O. XXXX/X, Z. na podmiennečné prepustenie odsúdeného V. F. F., nar. XX.XX.XXXX z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 06.04.2021 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh záujmového združenia K. o. z. B. T. na podmiennečné prepustenie odsúdeného V. F. F. z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom poukazuje, že odsúdený nikdy nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Občianske združenie ďalej tvrdí, že mu pomôže viesť riadny život a že preberú záruku za dovršenie jeho nápravy.

Súd následne o predmetnom návrhu rozhodol uznesením sp. zn. 3Pp/18/2021 zo dňa 27.05.2021, a to tak, že návrh záujmového združenia K. o. z. B. T. na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti uvedenému rozhodnutiu podali zástupca záujmového združenia K. o. z. B. T. a odsúdený sťažnosť, o ktorej rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 23Tos/75/2012 zo dňa 01.07.2021, a to tak, že zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a zároveň krajský súd uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že:

„Nakoľko však združenie vyššie uvedené dostatočne nepreukázalo, súd prvého stupňa pochybil, keď sám už neskúmal aktívnu legitímáciu (údajného) predsedu združenia na podanie návrhu. Len "kvalifikovaný" návrh, ktorý podal oprávnený subjekt (§ 415 ods. 1 Tr. por.), je možné prejednať a rozhodnúť o ňom. V opačnom prípade mal súd prvého stupňa navrhovateľovi len písomne (formou prípisu) oznámiť, že nie je oprávneným subjektom na podanie návrhu a ďalej o ňom nemal konať.

Napadnuté uznesenie tiež trpí vadou spočívajúcou v rozpore jeho výrokovej časti s odôvodnením. Podľa výrokov ej časti súd prvého stupňa rozhodol o zamietnutí návrhu odsúdeného, ale v odôvodnení naopak uviedol, že zamietol návrh združenia. Tu je potrebné dodať, že ak by bolo preukázané, že návrh podalo združenie ako kvalifikovaný subjekt, vo výrokov ej časti malo byť správne uvedené, že sa zamietajú návrh združenia (nie odsúdeného). Navyiac odsúdený totožný návrh môže podať až po 15.10.2021, pretože ešte neuplynul I rok, odkedy bol právoplatne zamietnutý jeho predchádzajúci návrh o podmiennečné prepustenie z výkonu toho istého trestu odňatia slobody (uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.

2Tos1117/2020 zo dňa 15.10.2020).

Krajský súd záverom len dodáva, že zákonné (materiálne) podmienky na podmieňané prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zatiaľ nepovažuje za splnené. Splnená je len formálna podmienka, nakoľko odsúdený vykonal už viac ako dve tretiny z výmery uloženého trestu odňatia slobody. Aj podľa názoru krajského súdu však vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním doteraz nepreukázal polepšenie, najmä z pohľadu nekritického postoja k trestnej činnosti, a existujú tiež vážne pochybnosti aj o tom, či v budúcnosti povedie riadny život.

Z takto rozvedených dôvodov krajský súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil v celom rozsahu a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Po vrátení veci na nové konanie bude súd prvého stupňa povinný odstrániť vyššie uvedené pochybenia, pričom o podanom návrhu bude môcť meritórne rozhodnúť na verejnom zasadnutí až po tom, čo bude preukázané, že bol podaný oprávneným subjektom. Bude tiež povinný prípadne vykonať aj ďalšie dôkazy, ak vyvstane takáto potreba (najmä si vyžiadať aktualizované hodnotenie ústavu na odsúdeného). Napokon bude jeho úlohou opäť posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky pre podmieňané prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pričom bude povinný zaoberať sa i sťažnostnou námietkou odsúdeného, že nevedel o interných a ústavných predpisoch, ktoré mu neboli preložené do materinského jazyka, resp. iného svetového jazyka.

Súd na základe vyššie uvedeného vytýčil termín verejného zasadnutia, na ktorom vec znovu prejednal.

Súd zistil, že V. F. F. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2T/29/2017 zo dňa 11.05.2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3To/65/2017 zo dňa 08.08.2017 pre zločin prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) Tr. zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Na výkon trestu odňatia slobody nastúpil 08.08.2017. Predpokladane má odsúdený tento trest odňatia slobody vykonať dňa 27.01.2022.

Lehota na podanie návrhu o podmieňané prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 27.05.2020.

Z hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplynulo, že menovaný je ženatý, pred nástupom do výkonu trestu nezamestnaný. Do výkonu väzby bol predvedený do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej len „ústav Bratislava“). Jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni okrem jedného prípadu, keď na základe vydania inej stravnej dávky, ako mu bola priznaná, nedokázal korigovať svoje správanie a protestne vyhlásil hladovku. Neskôr si svoje povinnosti plnil, príkazy a nariadenia personálu rešpektoval. V interpersonálnych vzťahoch konflikty nevyvolával, zaradený nebol, kontakt s príbuznými udržiaval formou korešpondencie, telefonovaním a návštevami. Dňa 08.08.2017 začal v ústave Bratislava vykonávať trest. Dňa 22.08.2017 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, kde neboli zaznamenané nedostatky. Dňa 12.09.2017 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len "ústav"). Po absolvovaní nástupného oddielu, kde bol oboznámený s časovým rozvrhom dňa a ústavným poriadkom, bol umiestnený do oddielu odsúdených s diferenciačnou skupinou "B". Správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo na požadovanej úrovni. Bolo potrebné jeho správanie korigovať. Interné predpisy porušil viackrát, keď musel byť opakovane upozornený na nedodržiavanie ustrojenosti, keď bol neoholený, nenastúpil na výdaj stravy, nemal pri sebe preukaz odsúdeného a bol upozornený na dôslednejšie udržiavanie poriadku v osobných veciach. Neskôr sa jeho správanie stabilizovalo a svoje povinnosti si začal plniť na požadovanej úrovni. Zásady osobnej hygieny má osvojené. V skupine odsúdených je nekonfliktný. K páchanej trestnej činnosti zaujíma nekritický postoj., čo vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov. Vo voľnom čase sleduje televízne vysielanie, počúva rozhlas, rozpráva sa s inými odsúdenými. V rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zúčastňuje celoustavných a sektorových aktivít. Pracovne bol zaradený na viacerých pracoviskách s dohľadom v ústave. V minulosti došlo k porušeniam pracovnej disciplíny, keď nenastúpil načas do práce

a nedodržiaval správny technologický postup. Po upozornení si svoje pracovné povinnosti plnil. Dňa 14.12.2020 bol z pracoviska z organizačných dôvodov vyradený. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného sa zapája v rámci upratovacích a čistiacich prác v sektore a jeho priľahlom okolí. Kontakt s vonkajším prostredím udržiava hlavne s primárnou rodinou formou telefonovania a videonávštev. V minulosti využil aj možnosti návštev. Program zaobchádzania je zameraný na plnenie interných noriem, zvládanie záťažových situácií, prehodnotenie postoja k trestnej činnosti, zdokonalenie sa v slovenskom jazyku, zmysluplné využívanie voľného času, plnenie si svojich pracovných povinností a udržanie pozitívneho kontaktu s primárnou rodinou. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia v bodoch aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším prostredím. Bod edukácia plní čiastočne z dôvodu opakovaných porušení interných noriem a nekritického postoja k trestnej činnosti. Menovaný bol počas doterajšieho výkonu trestu dvakrát disciplinárne odmenený, disciplinárny trest aktuálne nevykazuje. Resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a neodporúča podmienené prepustenie.

Ústav na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom podaním zo dňa 18.08.2021 (č. I. 68) na žiadosť súdu oznámil, že odsúdený V. F. F. bol o inertných prepisoch a ústavnom poriadku v priebehu výkonu väzy a výkonu trestu odňatia slobody opakovane poučený v slovenskom jazyku, ktorý rozumie. To, že odsúdený rozumie slovenskému jazyku opakovane potvrdil aj svojimi podpismi v doplnkovej dokumentácii (dňa 09.08.2017, 23.03.2021) a to vyplýva aj z opakovaných záznamov v informačnom systéme zboru zo dňa 09.08.2017, 22.08.2017, 27.09.2017, 27.10.2017, 04.01.2019, 18.12.2019 a 17.09.2020. Taktiež ÚVTOS Dubnica nad Váhom uvádza, že menovaný počas celého výkonu trestu komunikuje s personálom ústavu i odsúdenými v slovenskom jazyku.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ celkom 1-krát súdne trestaný, pred aktuálne vykonávaným trestom, a to pre trestný čin výtržníctva.

Zástupca ÚVTOS Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania doplneného hodnotenia nedošlo k žiadnym zmenám.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedla, že: „Navrhujem, žiadosť odsúdeného opätovne zamietnuť.“

Predseda záujmového združenia na verejnom zasadnutí uviedol, že: „Plne sa pridriavame pôvodného návrhu.“

Odsúdený v rámci konečného návrhu nič neuvádza.

Predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1, Tr. zák. je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to že:

1. odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody (formálna podmienka),
2. vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie (prvá materiálna podmienka) a
3. môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, tj. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy (druhá materiálna podmienka).

§ 66 ods. 1 Tr. zák. pritom vyjadruje najmä požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného (dve materiálne podmienky), ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a ktorá pritom musí vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného. Očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom záujmového združenia K. o. z. B. T. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na

tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nebol s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný. Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaniu preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t.j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to, v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje schopnosť viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody, tak v danom prípade táto podmienka nebola odsúdeným splnená, a to vzhľadom na zaznamenaných niekoľkých negatívnych poznatkov. Napríklad, nedodržiavanie ustrojenosti, keď bol odsúdený neoholený, nenastúpil na výdaj stravy, nemal pri sebe preukaz odsúdeného a bol upozornený na dôslednejšie udržiavanie poriadku v osobných veciach. Správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo na požadovanej úrovni, bolo potrebné jeho správania korigovať. Taktiež je potrebné poukázať na porušenie pracovnej disciplíny, keď nenastúpil načas do práce a nedodržiaval správny technologický postup.

Splnená nebola ani tretia z citovaných podmienok, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode. Súd prihliadol aj na záver hodnotenia ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmienne prepustiť. Z hodnotenia ústavu vyplynulo, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko jeho sociálneho zlyhania je hodnotené ako stredne vysoké. Odsúdený bod edukácie plní čiastočne z dôvodu opakovaných porušení interných noriem a nekritického postoja k trestnej činnosti. V neposlednom rade treba dať do pozornosti, že odsúdenému bola v minulosti daná možnosť preukázať jeho polepšenie, bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody. Jeho uloženie sa však zjavne minulo účelu, keď odsúdený sa opakovane dopustil trestnej činnosti, pričom od jeho páchania ho neodradila ani hrozba premeny trestu podmieneného na nepodmienený.

Súd sa preto vzhľadom na vyššie uvedené stotožnil s hodnotením ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorý neodporučil odsúdeného podmienne prepustiť. Súd ďalej dodáva, že pri rozhodovaní o návrhu na podmienené prepustenie súd primárne musí vychádzať zo záverov hodnotenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pretože iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného, môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy.

Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené zistenia a úvahy súd zamietá návrh záujmového združenia K. o. z. B. T., nakoľko odsúdený nespĺňa dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemôže podať ten, kto sa práva na jej podanie výslovne vzdal.